

KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN

Taloustorstai EXTRA

12.4.2024

Klo 9-10

VALMISTELURYHMÄ (VM)

- MA 2.10. klo 9-10:30
- KE 1.11. klo 9-11
- TO 7.12. klo 9-10:30
- TI 16.1. klo 9-11
- KE 7.2. klo 9-11
- KE 6.3. klo 9-11
- **TI 26.3. klo 14-16**
- KE 10.4. klo 9-11
- **PE 26.4. klo 13-15**
- TI 7.5. klo 9-11
- **MA 20.5. klo 10-12**
- KE 5.6. klo 9-11
- **MA 17.6. klo 10-12**
- KE 7.8. klo 9-11
- KE 28.8. klo 9-11

Valtionosuusuudistuksen valmisteluryhmä, 8. kokous

Aika 10.4.2024 klo 9.00-11.00

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen
2. Saaristolain uudistamishanke ja saaristoisen kunnan määritelmä
3. Saavutettavuuskriteerit valtionosuusjärjestelmässä
4. Hyte-kertoimen kehittäminen
5. Muut esille tulevat asiat ja seuraavassa kokouksessa käsiteltävät asiat
6. Kokouksen päättäminen

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden (VM) määräytyminen

Valtionosuuden saajana kotikunta

Valtionosuuden laskentatekijät, peruspalvelujen valtionosuus (VM)	- 31.12.2022	1.1.2023 -->
Ikärakenne:		
Ikä 0-5	X	X
Ikä 6	X	X
Ikä 7-12	X	X
Ikä 13-15	X	X
Ikä 16-18 (ehdotus 16 ja vanhemmat)	X	X
Ikä 19-64	X	
Ikä 65-74	X	
Ikä 75-84	X	
Ikä 85+	X	

Muut lask.kustannukset:		
Sairastavuus	X	
Työttömyysaste	X	X
Kaksikielisyys	X	X
Vieraskielisyys	X	X
Asukastiheys	X	X
Saaristo	X	X
Saaristo-osakunta	X	X
Koulutustausta	X	X
Lisäosat:		
Syrjäisyys	X	X
Saamen kotiseutualueen kunta	X	X
Työpaikkaomavaraisuus	X	X
Hyvinvoinnin ja terv. edistäminen (hyte)		X
Asukasmäärän kasvu		X

Työikäinen väestö		2025
Työttömien määrä		2025
Vieraskielisten osuus		2025

MÄÄRÄ x HINTA (x KERROIN)

Valtionosuusjärjestelmän kehittämisessä huomioitavia asiakokonaisuuksia (1)

ULKOPUOLISET SELVITYKSET:

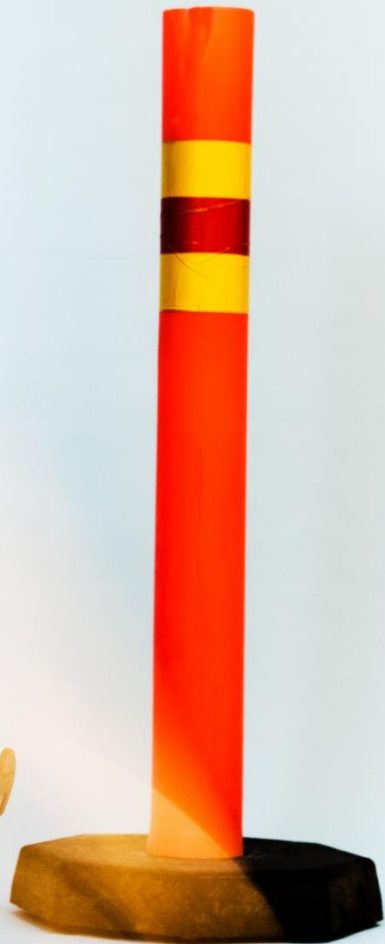
- Ikärakennepainojen tarkistaminen kunnille jäävien valtionosuustehtävien kustannusrakennetta vastaavaksi (VATT)
  - Tutkimuksessa mukana myös muiden laskennallisten määräytymistekijöiden painot
  - Alustavat tulokset saatavilla toukokuussa, lopulliset elokuussa
- Kasvavien kuntien ja kaupunkien erityispiirteet: Edellytykset investoida kasvuun, sosiaalisten ongelmien hoitaminen
- Muuttotappiokuntien tarpeiden huomioiminen
- Eri alueiden demografinen kehitys
- Saavutettavuuskriteerien yhteensovittaminen (TK)

Tiukka aikataulu ei mahdollista erityisen laajojen tai useiden selvityshankkeiden toteuttamista.

Pienten lukioiden lisän uudistaminen

Lisää
toukokuun
Talous-
torstaissa

- Pienten lukioiden lisä muutetaan **saavutettavuuslisäksi** siten, että lisän myöntämisperusteina olisi koulutuksen järjestäjän sijaintikunnan syrjäisyys sekä vähäinen opiskelijamäärä, joka on merkittävin korkeiden kustannusten selittäjä. Samalla lisä voitaisiin muuttaa järjestäjäneutraaliksi, eli sitä myönnettäisiin myös yksityisille koulutuksen järjestäjille. Saavutettavuuslisällä turvattaisiin myös vähemmistökielellä järjestettävä opetus.
- Lukiokoulutuksen uusia rahoitusperusteita sovellettaisiin ensimmäisen kerran tehtäessä **rahoituspäätöksiä vuodelle 2026**. Uudet rahoitusperusteet otetaan voimaan **viiden vuoden siirtymäajalla**. Siirtymäajan puitteissa luovutaan Paras-hankkeen aikana yhdistyneille koulutuksen järjestäjille säädetyistä korkeammasta rahoituksesta.
- Koulutuksen järjestämisedellytysten turvaamiseksi tuetaan nykyisten koulutuksen järjestäjien yhdistymisiä harkinnanvaraisella rahoituksella.

**Kehysriihen
päätöksillä
15.-16.4. on
satojen
miljoonien
vaikutus kuntien
ensi vuoden
tuloihin!**

***Kehysriihessä on
etsittävä ratkaisu,
jolla sote-uudistuksen
yllättävää, yli 400
miljoonan euron
pysyvää lisälaskua
ei makseteta kunnilla.***

Tiedote, 11.4.2024 [På svenska](#)

Kuntaliiton viesti kehysriiheen: Sote-uudistuksen yllättävän loppulaskun kompensointi on välttämätöntä hyvinvoinnin ja elinvoiman turvaamiseksi

Kehysriihessä on etsittävä ratkaisut, joilla sote-uudistuksen yllättävää, yli 400 miljoonan euron pysyvää lisälaskua ei maksateta kunnilla, edellyttä Kuntaliiton hallituksen työvaliokunta.

Jos valtio ei kykene hoitamaan loppulaskua, se merkitsee massiivista leikkausta kuntien valtionosuusrahoitukseen ja jo nyt tiukoilla oleviin kuntien järjestämiin lasten ja nuorten palveluihin. Myös kuntien sivistys-, hyvinvointi- ja työllisyyspalvelut ovat vaarassa, ja paineet työn verotuksen kohtuuttomiin kiristykseen lisääntyvät.

Kuntaliitto ehdottaa, että lisäleikkauksen kompensoinnissa kunnille käytettäisiin yhdistelmää, joka muodostuisi esimerkiksi valtionosuusrahoituksen lisäämisestä, kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuuden pienentämisestä, kuntien tuloverovähennysten siirtämisestä valtion verotukseen sekä kuntien yhteisöveron jako-osuuden korottamisesta.

Kuntaliitto muistuttaa, että kuntien osuus hyvinvointia tukevien peruspalvelujen rahoituksesta on viime vuosina kasvanut, valtion suhteellinen osuus puolestaan pienentynyt. Näiden, kuten muidenkaan palvelujen valtionrahoituksesta ei tule enää leikata.

Miten valtion vuoden 2025 budjetin valmistelu etenee keväästä syksyyn?

15-16.4.

Kehysriihi

Petteri Orpon hallituksen neuvottelu vuosien 2025-2028 julkisen talouden suunnitelmasta

25.4.

Julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman julkaisu

Eduskuntakäsittely alkaa → kehykset

9.8.2024

VM:n ehdotus valtion vuoden 2025 talousarvioksi

3.-4.9.

Hallituksen budjettiriihi

23.9.

Julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman julkaisu

Eduskuntakäsittely alkaa → talousarvio

11.4. Kuntaliiton kannanotto kehysriiheen

Keväällä heti 25.4. jälkeen ja syksyllä heti 23.9. jälkeen Kuntaliiton veroennustekehikon päivitys, ennakkolliset valtionosuuslaskelmat ja päivitys TE-uudistuksen laskelmille

**Oikeat ihmiset
oikeiden palvelujen
piirissä.**

Huolet

**Siirtolaskelmat
tehdään positiivisen
suhdanteen luvuilla.**

**Sakkomaksu ei enää katkea
tukityöllistämisellä.
Todellinen kustannusten-
nousu laskelmaa suurempi.**

**Hallituksen jo tekemien
muutosten (1.4.2024→)
välilliset vaikutukset ja
suorat leikkaukset.**

9.4.2024

TE-uudistuksen kustannusneutraaliudesta ei pidä tinkiä

Vuoden 2025 alusta kuntien vastuu työllisyyden sekä elinvoimapalveluiden järjestämisestä laajenee. Uudistus lisää kuntien kuluja sekä siirtyvien palveluiden, että kasvavan työttömyysetuuskien rahoitusvastuun myötä. Rahoitusperiaatteen mukaan valtiolla on velvollisuus huolehtia kuntien taloudellisista edellytyksistä niille lailla määrättyissä tehtävissä.

Kuntaliitto nostaa tuoreessa muistiossaan esille huolensa TE-palveluiden rahoituksen riittämättömyydestä. Kuntaliitto on huolissaan siitä, että TE-palveluiden rahoitus ei vastaa uusien velvoitteiden aiheuttamia kuluja. **Uudistuksen tavoitteet työllisyyden lisäämisestä ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisestä toteutuvat vain, jos uudistus toteutetaan kustannusneutraalina, TE-palveluiden normeja puretaan ja arvioidaan, ovatko kaikki työllisyyspalveluiden asiakkaat oikealla etuudella.**

Riittämätön rahoitus vaarantaa uudistuksen tavoitteet, kun kunnat joutuvat, muiden valtionosuusvähennysten ohella, tekemään palveluihin leikkauksia jo heti vuoden 2025 alusta.

Lue koko muistio: [TE-uudistuksen kustannusneutraaliudesta ei pidä tinkiä \(pdf\)](#)

Mikko Mehtonen

TE-uudistuksen kustannusneutraaliudesta ei pidä tinkiä

Vuoden 2025 alusta kuntien vastuu työllisyyden sekä elinvoimapalveluiden järjestämisestä laajenee. Uudistus lisää kuntien kuluja sekä siirtyvien palveluiden, että kasvavan työttömyysetuuskien rahoitusvastuun myötä. Rahoitusperiaatteen mukaan valtiolla on velvollisuus huolehtia kuntien taloudellisista edellytyksistä niille lailla määrättyissä tehtävissä.

Kuntaliitto on huolissaan siitä, että TE-palveluiden rahoitus ei vastaa uusien velvoitteiden aiheuttamia kuluja. **Uudistuksen tavoitteet työllisyyden lisäämisestä ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisestä toteutuvat vain, jos uudistus toteutetaan kustannusneutraalina, TE-palveluiden normeja puretaan ja arvioidaan, ovatko kaikki työllisyyspalveluiden asiakkaat oikealla etuudella.**

Palvelut siirtymässä aliresursoituna

Uudistuksessa valtion rahoitus TE-palveluihin sisällytetään peruspalvelujen valtionosuuteen valtion kehyspäättöksen perusteella siten, että siirtyvien palveluiden kokonaisuus siirretään tietyiltä valtion momenteilta valtiovarainministeriön peruspalvelujen valtionosuusmomentille 28.90.30. Uudistuksen voimaantulohetkellä valtion kehyspäättöksen mukainen kulutaso määrittää kunnille siirtyvän valtionosuuden suuruuden.

Työllisyysmäärärahojen momentille on jo tehty leikkauksia. Esimerkiksi työllisyysmäärärahojen vastikkeettomat leikkaukset vähentävät suoraan kunnille siirtyvää rahoitusta ilman vastaavaa vähennystä kulupuolella. Momentille 32.30.51 (julkiset työvoima- ja yrityspalvelut) budjetoidut määrärahat ovatkin laskeneet yli 100 miljoonaa euroa kolmen viimeisimmän vuoden aikana. Palveluihin myönnettävä valtionosuusrahoitus on siten tippunut alkuperäisestä 700 miljoonasta 610 miljoonaan. **Kuntaliiton arvion mukaan siirtyvien palveluiden kulut ovat vähintään 680 miljoonaa euroa.**

Eräissä kuntakokeilukunnissa on lisäksi havahduttu jo nyt työllisyysmäärärahojen riittämättömyyteen. Esimerkiksi momentin 32.30.51 sidonnat ovat laskeneet merkittävästi vuoden 2022 lopun tasosta. Työttömyyden alati

Minnamaria Korhonen

@MinnaMariaK

Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ehdotetut tietosisältömuutokset vuodelle 2025 on nyt lausuttavana lausuntopalvelussa 3.5.2024 saakka.

Kuulemistilaisuudet 22.4. (kunnat) ja 23.4. (HVA)

Lähteestä vm.fi

2.10 ip. · 10. huhtik. 2024 · 1 002 Näyttöä

VM tilaisuus

22.4.

TEAMSissä

Lausunnot

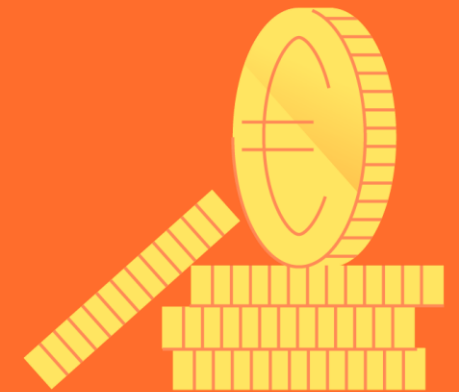
3.5.

mennessä

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen – tarkastelussa maantieteelliset laskentatekijät nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä

Kuntaliiton Taloustorstai-extra 12.4.2024

Olli Riikonen

Kuntien valtionosuuksien (VM) muodostuminen 2024

	euroa	€/asukas
Ikärakenne, laskennallinen kustannus	8 118 640 371	1 467
Muut laskennalliset kustannukset	1 723 145 412	311
Laskennalliset kustannukset yhteensä	9 841 785 783	1 779
Kuntien omarahoitusosuus	-7 684 470 260	-1 389
Valtionosuus omarahoitusosuuden jälkeen (välisumma)	2 157 315 523	390
Lisäosat yhteensä	277 653 821	50
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto	-785 283 919	-142
Valtionosuus ennen verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta	1 649 685 425	298
Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus	808 485 153	146
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 458 170 577	444
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	848 000 000	153
Valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset, yhteensä	3 306 170 577	597
Kotikuntakorvaus, netto	19 883 305	4
VM maksatus (valtionosuus + verokomp. + kotikuntakorv.)	3 326 053 882	601

Kuntien valtionosuuksien (VM) muodostuminen 2024

– koko rakenne, euromäärät ja painoarvot

Lähde: Valtionosuuksien laskentatiedot 2024 (VM 8.12.2023)

Kuntien valtionosuudet 2024 (VM)

Asukasluvu
31.12.2022
5 533 611

Ikärakenne	euroa	€/asukas	% lask.kust.
0 - 5 v.	2 364 042 602	427	24,02 %
6 v.	475 307 907	86	4,83 %
7 - 12 v.	2 646 428 146	478	26,89 %
13 - 15 v.	2 335 860 722	422	23,73 %
16 v. <	297 000 994	54	3,02 %

Ikärakenne, laskennallinen kustannus yhteensä 8 118 640 371 1 467 82,49 %

Muut laskennalliset perusteet

<u>Työttömyysaste</u>	382 833 515	69	3,89 %
<u>Kaksikielisyys I (koko väestö)</u>	38 879 988	7	0,40 %
<u>Kaksikielisyys II (ruotsinkielinen väestö)</u>	66 886 822	12	0,68 %
<u>Vieraskielisyys</u>	846 894 928	153	8,61 %
<u>Asukastiheys</u>	207 713 469	38	2,11 %
<u>Saaristo</u>	14 840 425	3	0,15 %
<u>Saaristo-osakunta</u>	9 665 349	2	0,10 %
<u>Koulutustausta</u>	155 430 915	28	1,58 %

Muut laskennalliset kustannukset yhteensä 1 723 145 412 311 17,51 %

Laskennalliset kustannukset yhteensä 9 841 785 783 1 779 100,00 %

Kuntien omarahoitusosuus -7 684 470 260 -1 389 -78,08 %

Valtionosuus omarahoitusosuuden jälkeen (välisumma) 2 157 315 523 390 21,92 %

	Lisäosat	% VM vosta	% VM vosta
	Syrjäisyys	65 290 685	12 2 %
	<u>Saamen kotiseutu</u>	1 178 687	0 0 %
	<u>Työpaikkaomavaraisuus</u>	72 285 665	13 2 %
	<u>HYTE-kerroin</u>	106 854 028	19 3 %
	<u>Väestön kasvu</u>	32 044 755	6 1 %
Lisäosat yhteensä	277 653 821	50	8 %
Vähennykset ja lisäykset			
Kuntien yhdistymisavustus (-0,99 €/as)	-5 478 275	-1	0 %
Harkinnanvaraisten avustusten vähennys (-1,81 €/as)	-10 015 836	-2	0 %
Kriisikuntien harkinnanvarainen yhdistymisavustus (-0,99 €/as)	-5 478 275	-1	0 %
Aloittavien koulujen rahoitukseen liittyvä vähennys (-0,01 €/as)	-55 336	-0	0 %
Kumulatiivinen verotuloihin perustuvan tasauksen muutoksen neutralisointi	-124 506 248	-23	-4 %
Kunnan rahoitusosuus perustoimeentulotuesta	-331 124 411	-60	-10 %
Sote-uudistuksen muutosrajoitin	0	0	0 %
Sote-uudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus vuodelle 2024	-0	-0	0 %
Jälkikäiteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden pysyvä lisäsiirtotarve	-500 625 539	-90	-15 %
Määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta	192 000 000	35	6 %
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä	-785 283 919	-142	-24 %
Valtionosuus ennen verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta	1 649 685 425	298	50 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	808 485 153	146	24 %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä	2 458 170 577	444	74 %
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	848 000 000	153	26 %
Valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset, yhteensä	3 306 170 577	597	100 %
<u>Kotikuntakorvaus, netto</u>	19 883 305	4	
VM maksatus (valtionosuus + verokomp. + kotikuntakorv.)	3 326 053 882	601	

Saaristo ja saaristo-osakunta

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®

10 § Saaristoisuus

Saaristokunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä.

Saaristokunnalle, jonka asukkaista vähintään puolet asuu ilman kiinteää tieyhteyttä mantereeseen, saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristoisuuden perushinta kunnan asukasmäärällä ja kertomalla näin saatu tulo luvulla 3.

Saaristo-osakunnalle saaristoisuuden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty saaristo-osakunnan perushinta saaristossa asuvien osuudella kunnan asukasmäärästä.

Saaristokunnan ja saaristo-osakunnan väestön ja saaristo-osakuntien saaristossa asuvan väestön määrän määrittämisessä käytetään Tilastokeskuksen väestörakennetilaston tietoja varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneeltä vuodelta.

Asukastiheyskerroin

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®

11 § Asukastiheyskerroin

Kunnan asukastiheyskerroin lasketaan jakamalla koko maan keskimääräinen asukastiheys kunnan asukastiheydellä. Kerrointa laskettaessa käytetään Tilastokeskuksen väestörakennetilaston tietoja asukasmääristä varainhoitovuotta edeltävästä vuodenvaihteesta sekä Tilastokeskuksen kunnittaisia tietoja maapinta-alasta.

Asukastiheyden perusteella määräytyvät kunnan laskennalliset kustannukset lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty asukastiheyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja asukastiheyskerroimella. Kerroin on enintään 20.

Syrjäisyys

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ®

13 § Syrjäisyyden lisäosa

Kunnalle myönnetään syrjäisyyden perusteella määräytyvänä lisäosana euromäärä, joka lasketaan kertomalla asukasta kohden määritelty syrjäisyyden perushinta kunnan asukasmäärällä ja syrjäisyysluvulla. Jos kunnan syrjäisyysluku on vähintään 1,5 ilman pyöristystä, kunnan lisäosa on kolminkertainen.

Jos kunnan syrjäisyysluku on pienempi kuin 1,5 ilman pyöristystä, mutta vähintään 1,0 ilman pyöristystä, kunnan lisäosa on 1,5-kertainen.

Syrjäisyysluvun määräytymisperusteista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Syrjäisyyden määräytyminen (asetusteksti)

Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen... 1393/2022 - Sädökset alkuperäisinä - FINLEX ®

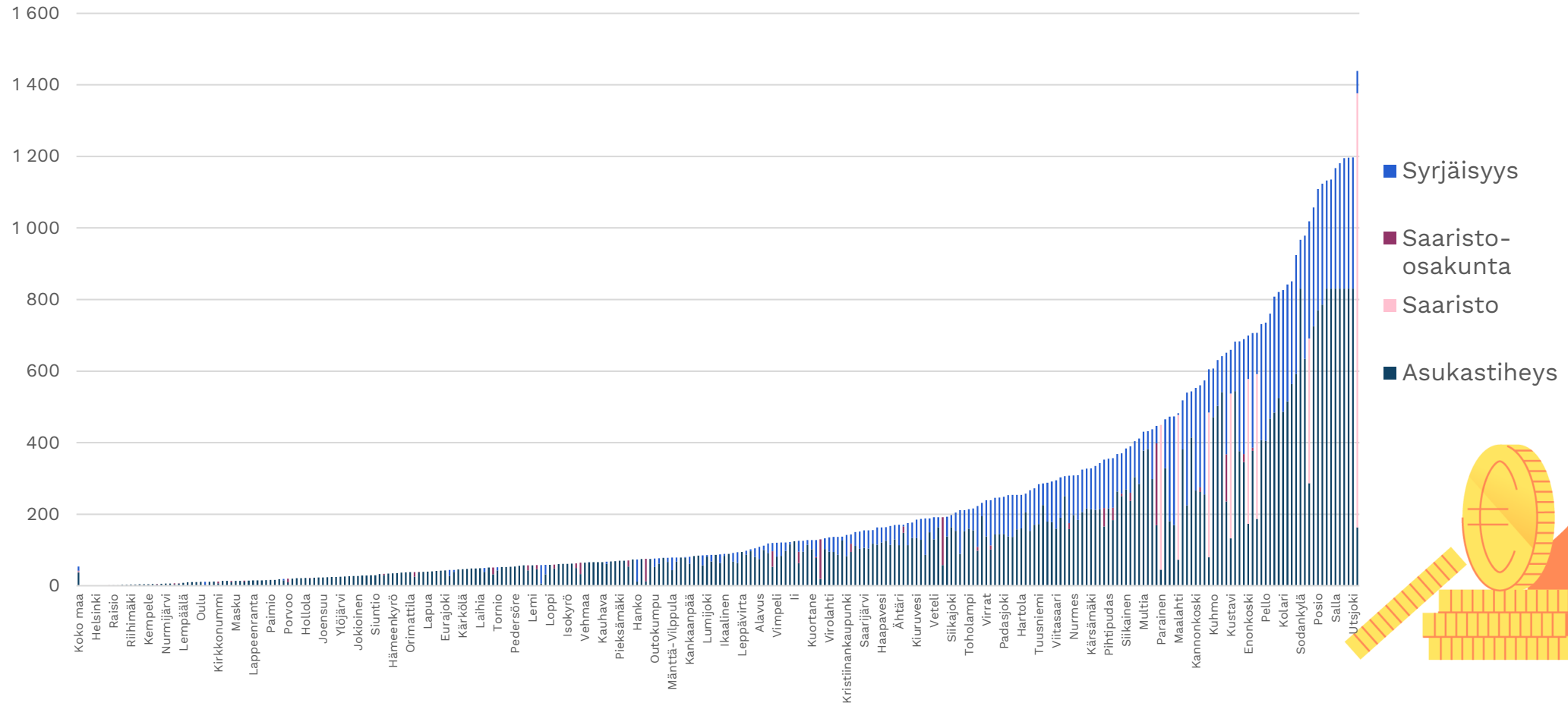
2 § Syrjäisyyksluvun määräytymisperusteet

Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettu syrjäisyyksluku muodostuu kahden väestöpohjaindeksin summasta, joiden kummankin minimiarvo on 0. Paikallinen väestöpohjaindeksi mittaa väestön määrää 25 kilometrin etäisyydellä ja seudullinen väestöpohjaindeksi 50 kilometrin etäisyydellä kunnan väestöllisestä keski-pisteestä. Kunnan väestöllinen keskipiste on kunnan laskennallinen väestön keskipiste, joka lasketaan pinta-alaltaan yhden neliökilometrin suuruisista ruuduista käyttäen painomuuttujina kunkin asutun ruudun väestömäärää ja sijaintimuuttujana ruudun keskipisteen koordinaatteja.

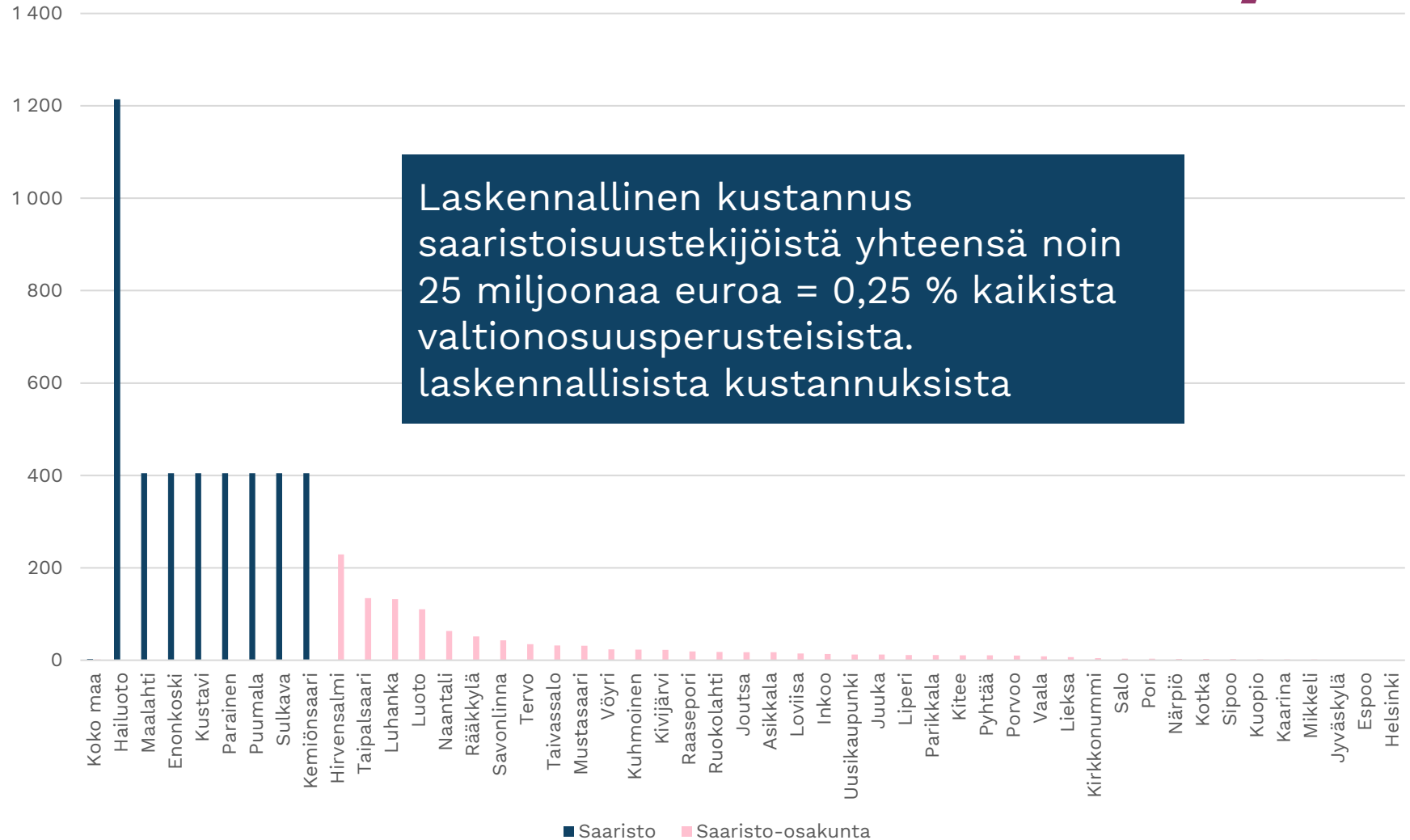
Paikallinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 15 000:sta enintään 25 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 15 000:lla. Seudullinen väestöpohjaindeksi saadaan vähentämällä 60 000:sta enintään 50 kilometrin etäisyydellä asuvan väestön määrä ja jakamalla erotus 60 000:lla. Indeksit lasketaan Tilastokeskuksen viiden vuoden välein tarkistamasta tilastosta, joka koskee väestön jakautumista 62 500 neliömetrin kokoisille alueille. Laskennassa käytettävät etäisyydet määritetään tieverkossa.

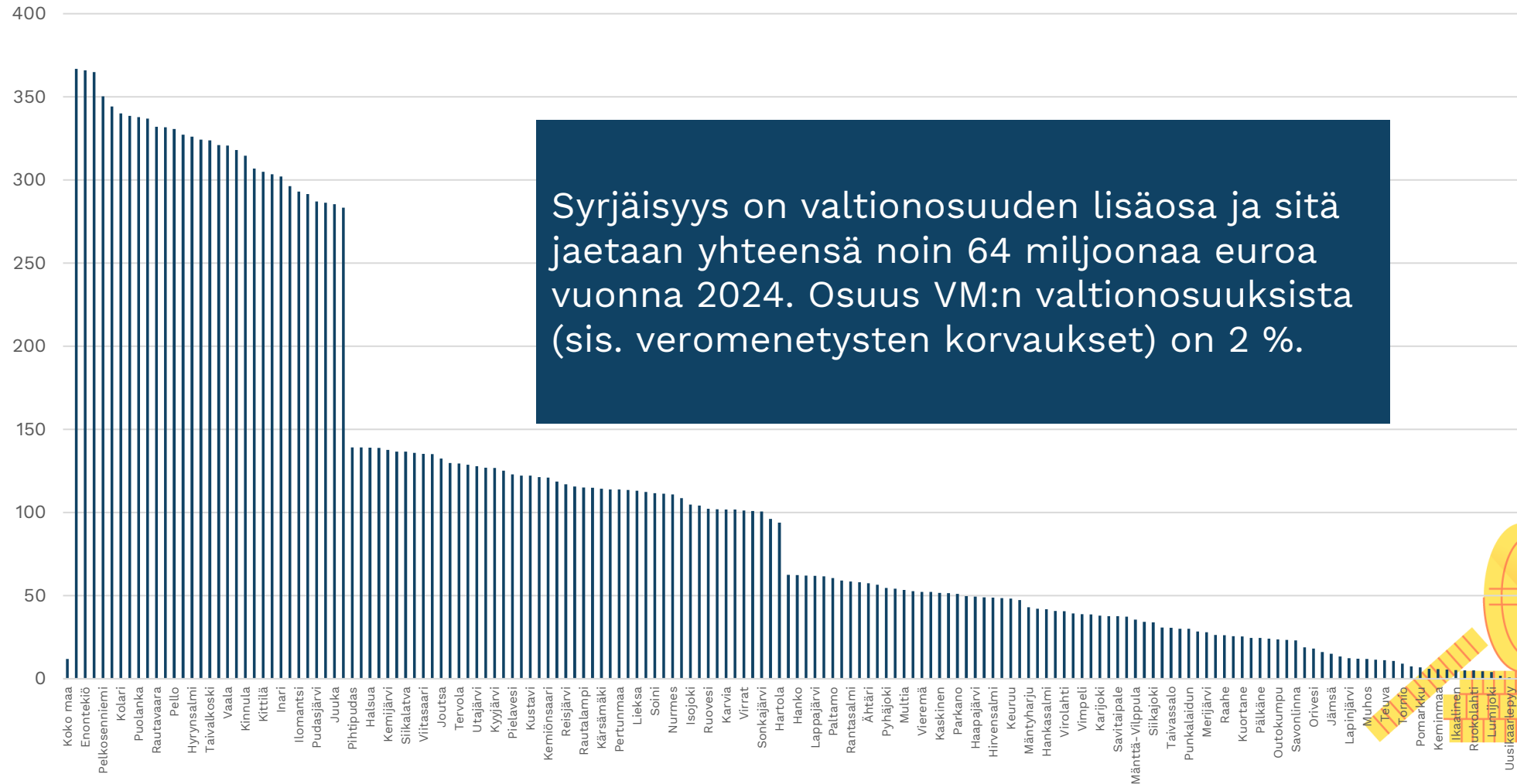
Maantieteelliset kompensatiot valtionosuuksissa pieni siivu, osalle kunnista erittäin merkittävä

Saaristokuntia on 8, saaristo-osakuntia 40, kuvassa valtionosuusvaikutus €/asukas v. 2024

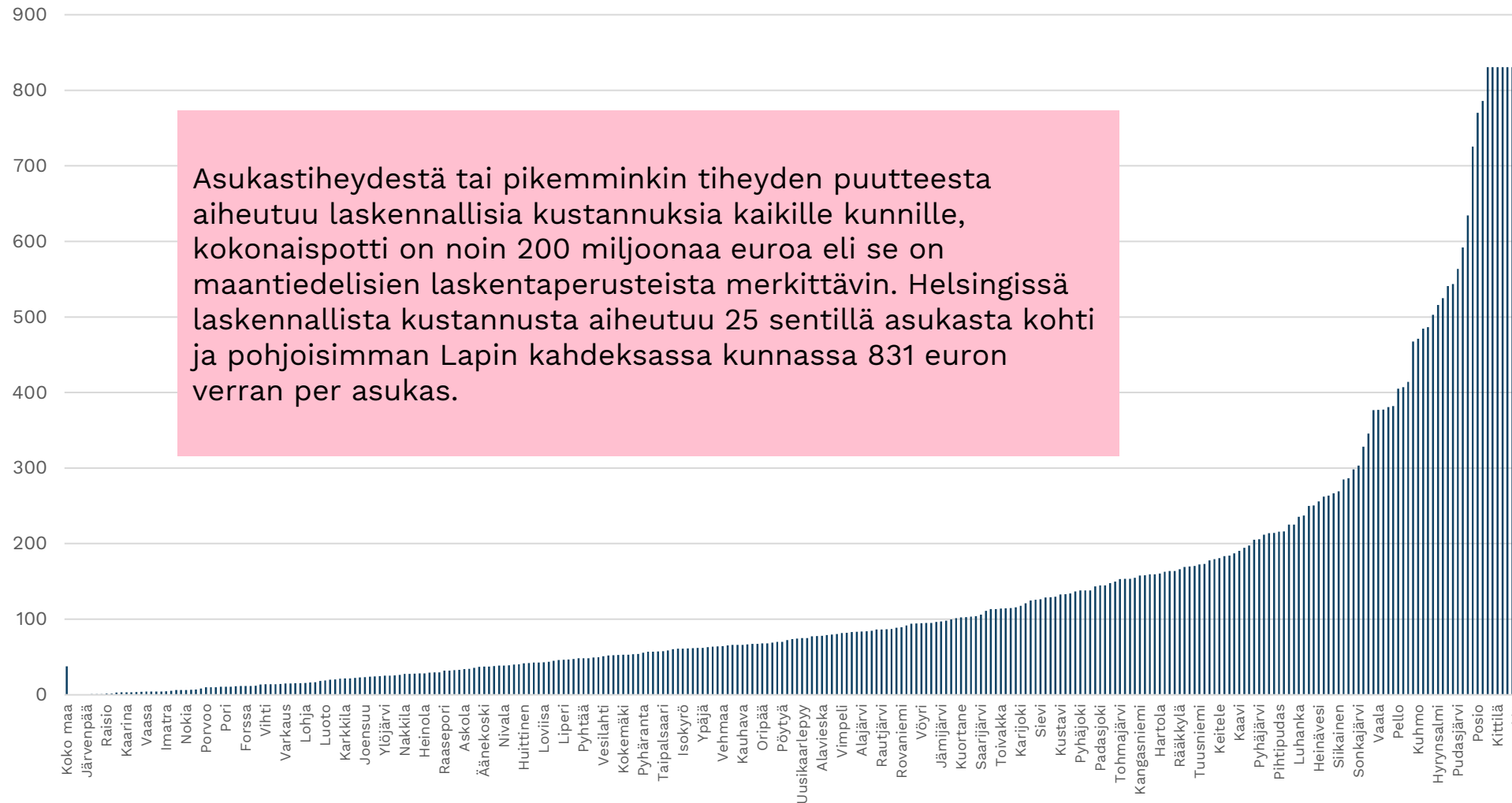

Syrjäisyysslisää on 164 kunnan valtionosuuksissa, suuri merkitys harvoille

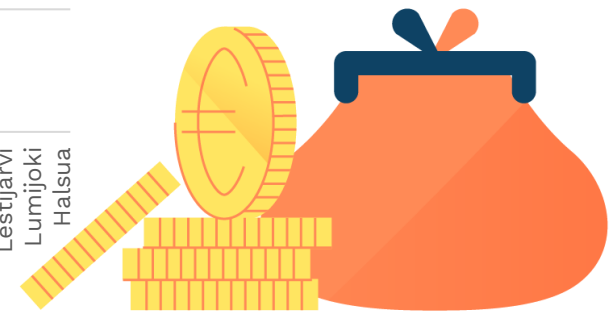
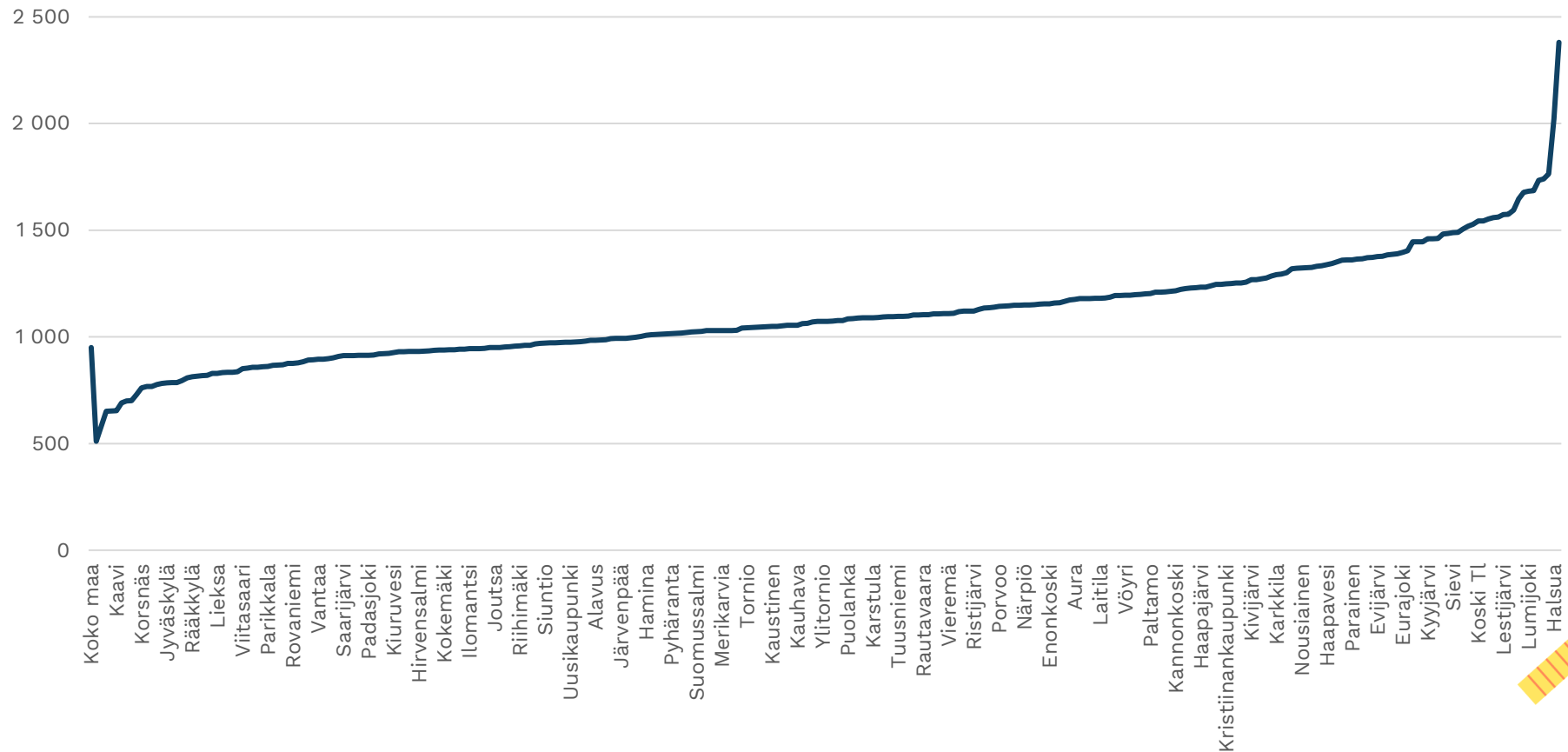

Asukastiheydestä kuluja ja rahaa kaikille

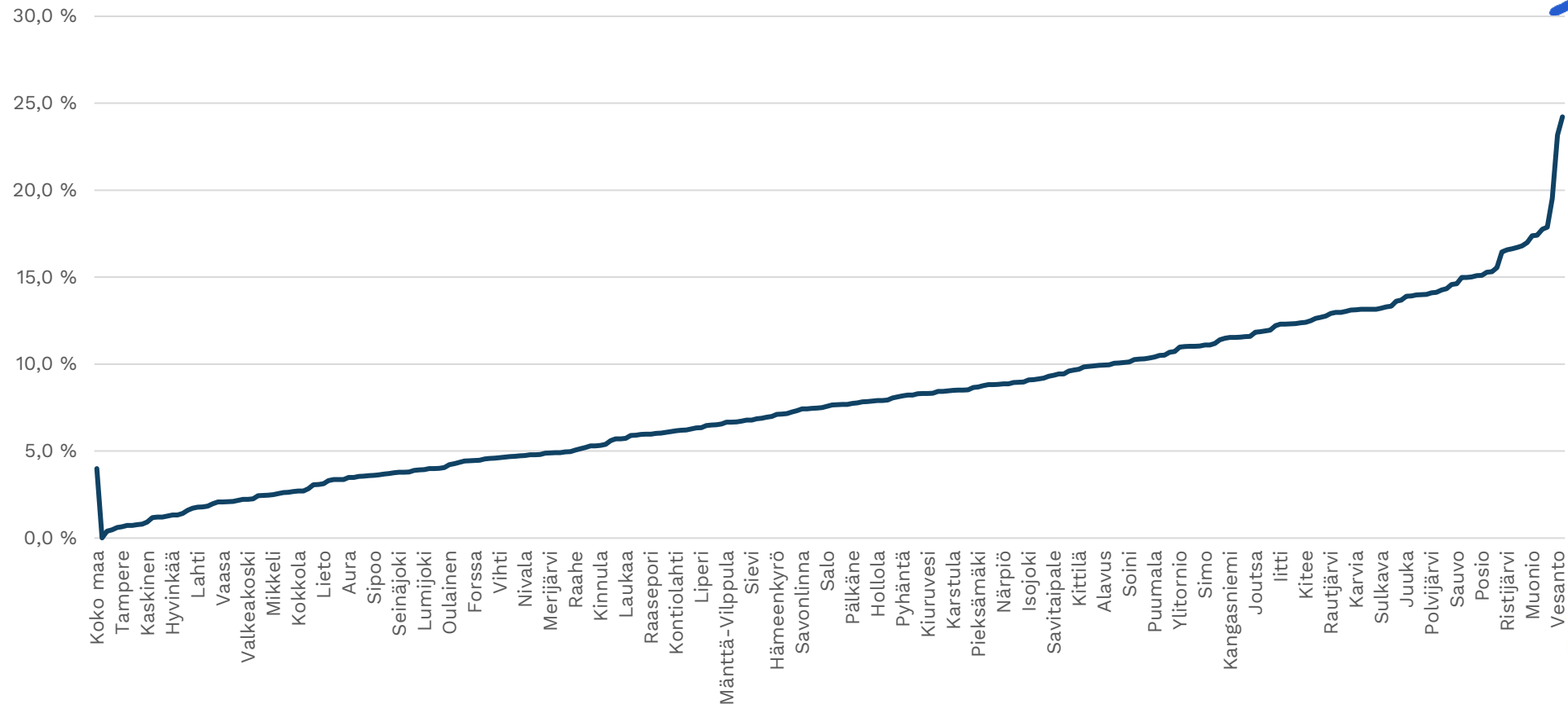

**KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN**

Perusopetuksen kustannukset asukasta kohti keskimäärin 950 €, kuntavaihtelu 511 – 2839 €

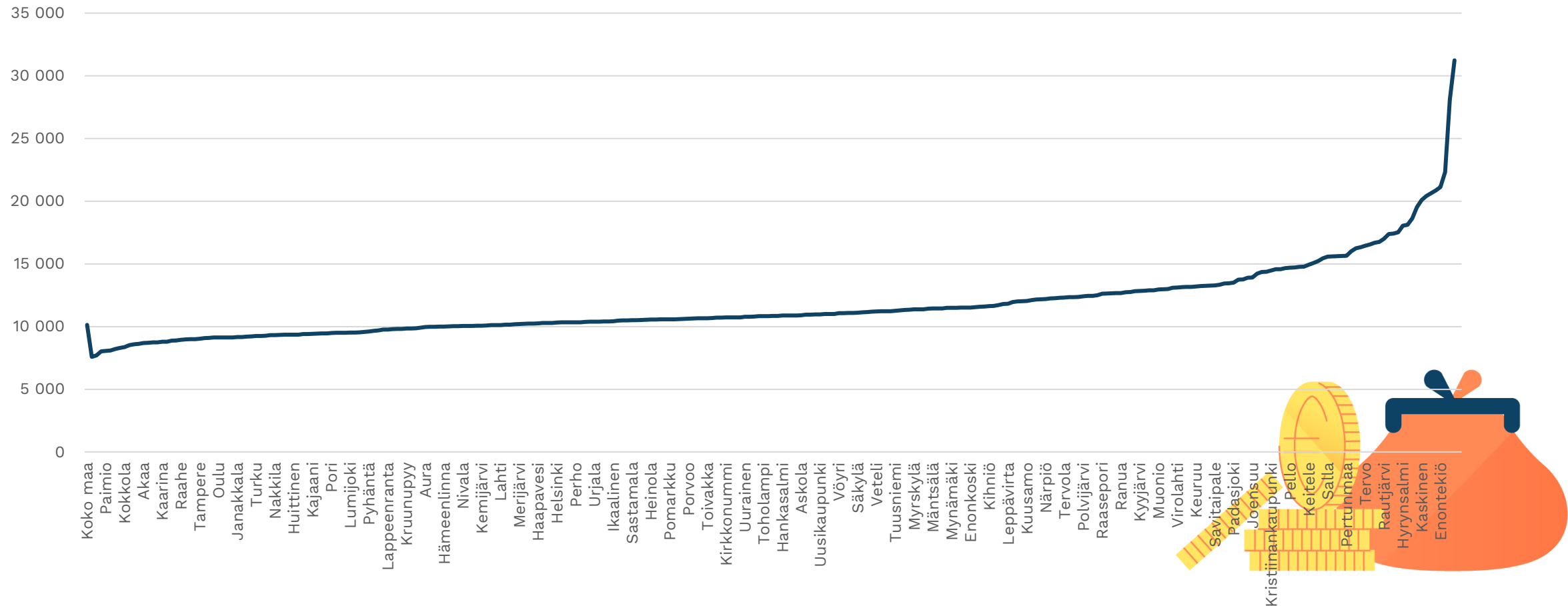
Koulukuljetusten osuus perusopetuksen kustannuksista 4 %, kuntahaitari 0,4-24,2 % v. 2022

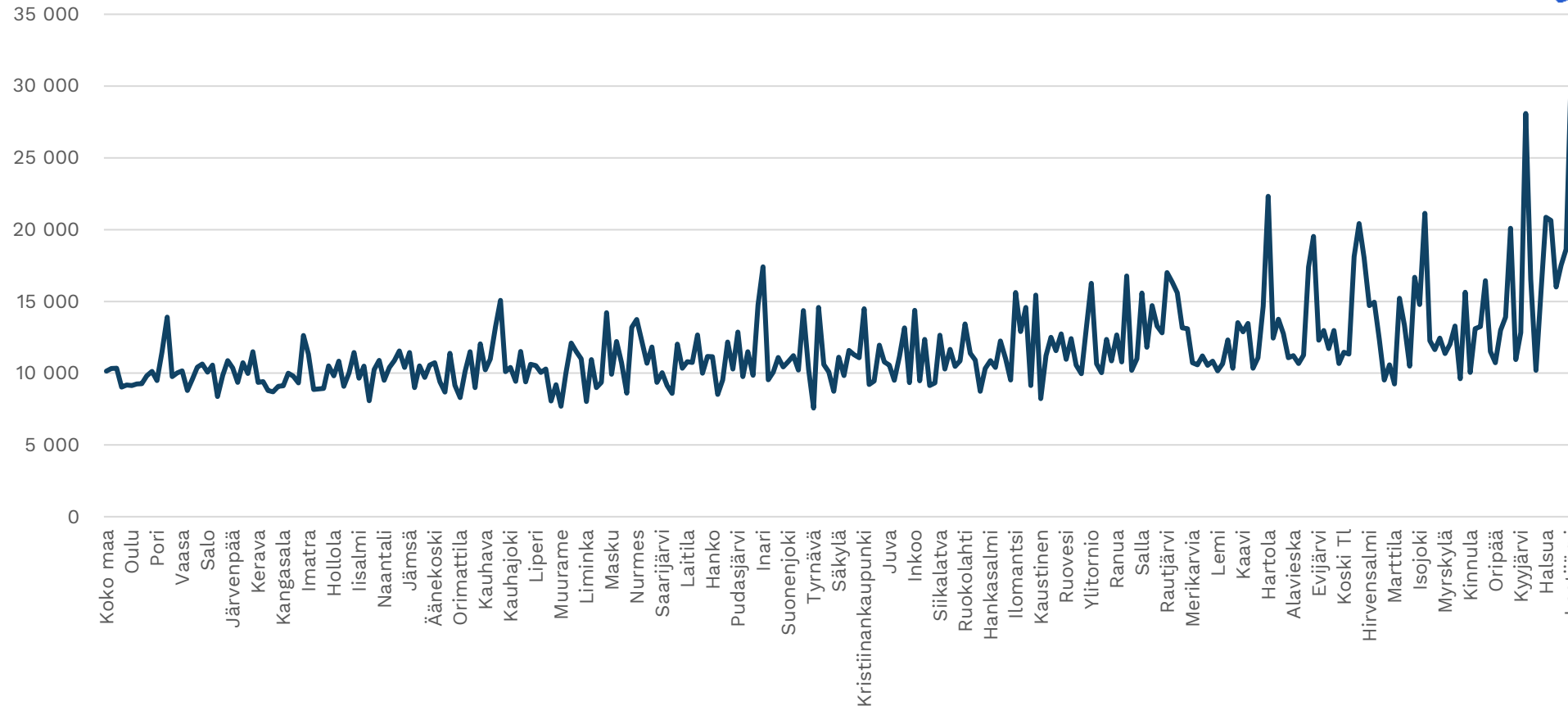
**KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN**

Perusopetus oppilasta kohti noin 10.000 €, kuntavaihtelu n. 7.500 – n. 31.000 €

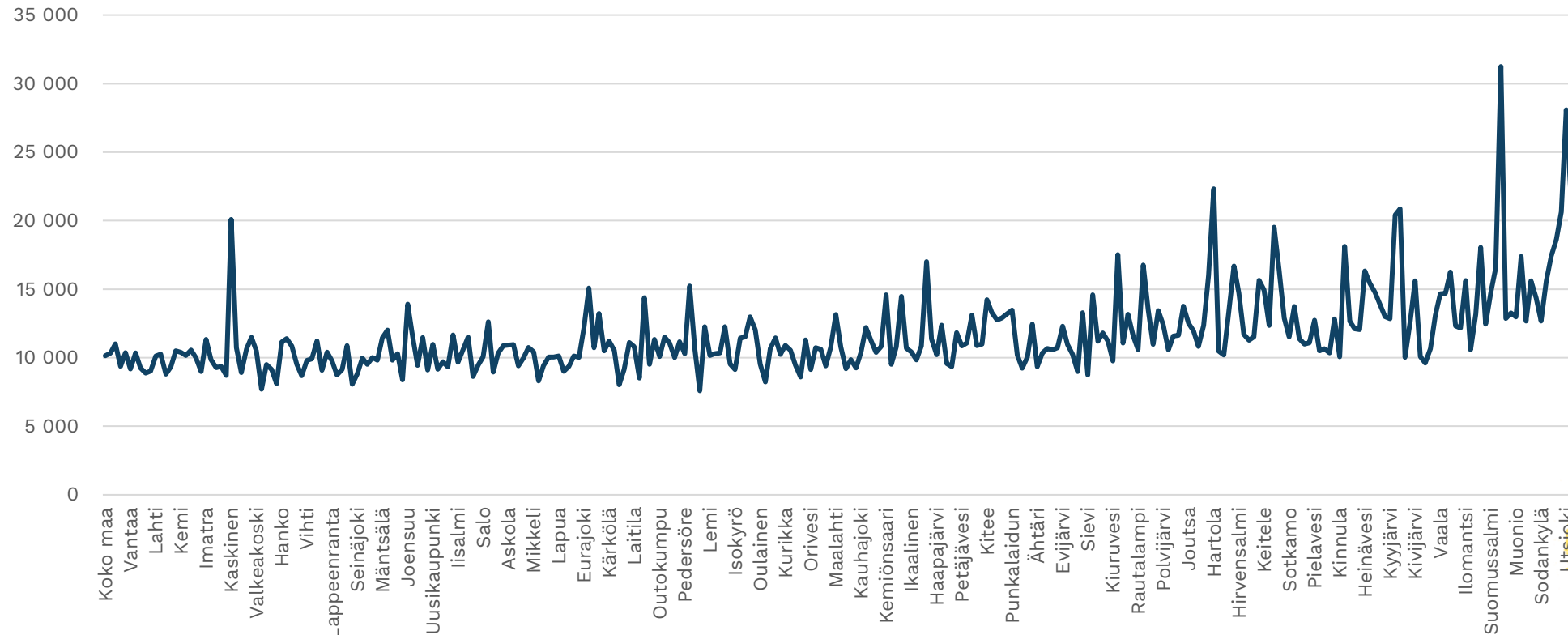

Perusopetus oppilasta kohti, kunnat suurimmasta pienimpään vasemmalta oikealle

**KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN**

Oppilaskohtaiset kustannukset, kunnat väestöntiheyden mukaisessa järjestyksessä

**KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN**

Maantiedelisät % perusopetuksen kustannuksista

